

MMM046:00/2016

KOKOUSMUISTIO: CAP 2021–2027, Euroopan unionin maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistamisen valmistelun strategiaryhmä

Kokousaika: Torstai 11.4.2019 klo 10:30-12:30

Paikka: Maa- ja metsätalousministeriö, kh Niskavuori, Helsinki

Läsnä:

Jari Leppä/MMM, pj.

Satu Haapaniemi/MMM

Minna-Mari Kaila/MMM

Jyri Inha/VM

Arja-Leena Kirvesniemi/
MMM

Anna-Leena Miettinen/
MMM

Ahti Hirvonen/MMM

Taina Vesanto/MMM

Tanja Viljanen/MMM

Juha S. Niemelä/MMM

Kaisa-Leena Lintilä/TEM

Ari Niiranen/YM

Antti-Jussi Oikarinen/

Ruokavirasto

Matti Puolimatka/

Ruokavirasto

Leena Vestala/Pirkanmaan
ELY-keskus

Juha Marttila/MTK

Mats Nylund/SLC

Timo Taulavuori/

Puutarhaliitto ry

Ilkka Nieminen/Päivittäis-
tavarakauppa ry

Pekka Heikkilä/Elintarvi-
keteollisuusliitto ry

Tapani Veistola/Suomen
luonnonsuojeluliitto

Petri Rinne/Suomen
Kylätoiminta ry ja Leader-
ryhmät

Riitta Brandt/Maidonjalos-
tajien ja meijeritukku-
kauppiainien liitto ry

Kati Pulli/Suomen
eläinsuojeluyhdistysten liitto

Pekka Väisänen/MMM

Virva Terho/MMM, sihteeri

Martti Patjas/MMM, sihteeri

Mika Survonnen/MMM,
sihteeri

1. Kokouksen avaus

Ministeri Leppä avasi kokouksen.

Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

3. Tilannekatsaus EU-tason CAP-valmisteluun

Puheenjohtaja kertoi CAP-kiertueesta ja siitä saadusta positiivisesta palautteesta. Keskustelu oli ollut vilkasta.

EU-tason valmistelu

Hirvonen kertoi valmistelun tilanteesta EU-tasolla. Neuvostossa Romania on vienyt asiaa eteenpäin. Romanian kaudella on ollut tähtäimessä, että osittaisia sopimuksia asioista, jotka eivät liity rahoituskehukseen, saataisiin tehtyä kesäkuun loppuun mennessä. Euroopan parlamentista (EP) saatiin 8 000 muutosesitystä asetus-ehdotuksiin. EP:ssa asia eteni tällä parlamenttikaudella valiokuntaäänestykseen. Täysistuntoon asiat etenevät vasta parlamenttivaalien jälkeen. Silloin selviää, edetäänkö valmistelussa siitä, mihin nykyinen parlamentti jäi vai aloitetaanko työ joltain osin uudelleen.

Suomen puheenjohtajuuskausi alkaa heinäkuun alussa ja työtä jatketaan siitä, mihin Romania jää. Syksyllä 2019 yritetään saada ratkaisu rahoituskehyksistä. Puheenjohtajuuden aikana kansallisten tarpeiden esittäminen siirtyy taka-alalle. Tavoitteena on pyrkiä löytämään ratkaisuja.

Keskustelussa tuotiin esiin, että olisi ollut toivottavaa, että EP olisi saanut päätöksiä aikaan. Rahoituksen vähentyminen nähdään ympäristötavoitteiden kannalta uhkana. Todettiin, että kunnianhimoa halutaan kasvattaa ympäristö- ja ilmastoasioissa. Tuotiin esiin, että laskeva kehys on haastava, koska pienemmillä resursseilla tulee saada enemmän aikaan. Myös maatalouspolitiikka tulisi nähdä ratkaisujen tarjoajana uusiin haasteisiin.

Todettiin, että maanviljelijöiden taloudellinen tilanne on huono ja tulisi keskittyä aktiivituotantoon. Tukikatto koettiin ongelmaksi. Pelättiin, että Brexit-sopimuksen siirtyminen viivästyttää päätöstä rahoituskehyksestä. Todettiin, että Suomi ei näe tukikattoa hyvänä. Jos sellainen asetetaan, pitäisi siitä lukea pois tiettyjä kohdennettuja tukia. Ymmärrystä on tullut, mutta on epävarmaa, mitä tapahtuu. Rahoituskehysesitöksissä UK ei ole mukana.

Kansallinen valmistelu (työryhmät ja työpajat)

Patjas kertasi kansallisen valmistelun organisoitumisen. Työpajat ja sektorikohtaiset keskustelut ovat olleet laajoja ja työläitä. Ota kantaa -kysely on vielä auki. CAP-kiertueella järjestettiin 8 tilaisuutta. Lisäksi kuvattiin, miten EU-tason valmistelu ja kansallinen valmistelu nivoutuvat toisiinsa. Asioita valmistellaan samanaikaisesti. Tällä hetkellä oletetaan, että tulee siirtymävuosi. CAP-suunnitelma on toivottavasti kesän 2020 jälkeen koossa. Uudet välineet otettaisiin todennäköisesti

käyttöön 2022. Vuosi 2021 edetään kauden 2014-2020 ja siirtymäkauden säännöillä, kauden 2021-2027 rahoituksella.

Keskustelussa nostettiin esiin huoli siitä, miten siirtymäkausi kyetään hoitamaan kokonaisuuden osalta. Katkot eivät ole toivottavia. Todettiin, että siirtymäkausi on toistoa kausien 2007-2013 ja 2014-2020 vaihtumisesta.

Työryhmät ja työpajat

Työryhmien puheenjohtajat (Kaila, Vesanto, Miettinen ja Viljanen) kertoivat, miten työryhmien työ on edennyt ja miten työtä jatketaan. Maatalous- maaseutu- ja markkinatyöryhmissä on käsitelty tarveanalyysijä, keskusteltu asetusehdotuksien sisällöistä sekä työpajojen ja sektorikohtaisten keskustelutilaisuuksien annista. Työpajat ovat olleet suosittuja ja niistä on saatu paljon ajatuksia ja näkemyksiä. Ahvenanmaa-työryhmässä on käsitelty mm. itsehallintolain ja CAP-asetusehdotuksen yhteensopivuutta. II pilarin toimenpiteet ovat Ahvenanmaan toimivallassa. Hallintomallityöryhmässä on mm. kuultu eri alojen asiantuntijoita ja keskusteltu hallinnonalojen yhteensovitustarpeista.

Keskustelussa tuotiin esiin, että lainsäädäntö ja rahoitus saattavat rajoittaa lukuisten ideoiden hyödyntämistä. Esitettiin epäilyjä, löytyykö vieläkin aktiiviseen maataloustuotantoon ratkaisuja. Aktiivituotannon määrittelyä pidettiin erittäin tärkeänä. Todettiin, että työpajoissa on tullut paljon ajatuksia tähän, mutta mitään selkeitä johtopäätöksiä ei ole saatu aikaan. Tuotiin esiin, että ekosysteempipalveluillakin on tärkeä rooli tuottajankin näkökulmasta.

Lisäksi tuotiin esiin, että maaseuturahaston ja rakennerahastojen rajapinnassa olevista keskeisistä asioista (Leader ja monirahastoisuus, yritystoiminta, laajakaista) ei ole kansallisia ratkaisuja. Todettiin, että maaseuturahastolle ei saisi asettaa liian suuria paineita.

Tuotiin esiin, että valmistelussa on oltu alueilla aktiivisesti mukana. Huolta on herättänyt maaseudun kehittämisrahoituksen vähentyminen. Kaikki toimenpiteet, joilla maaseutu voidaan säilyttää elinvoimaisena, ovat tärkeitä. Keskustellaan usein siitä, missä menee maatalouden ja metsätalouden raja. Tiloilla asia nähdään yleensä yhteen kytkettynä.

Kannustettiin vakinaistamaan kyläkauppakokeiluhankkeet. Kyläkaupoilla voidaan edistää asuttavuutta ja viihtyvyyttä.

Hallintoon liittyvät synergiat ja valvontaselvityksen huomioida tulee huomioida valmistelussa. Valvonnasta on ollut työpaja.

4. Strategiaryhmän kokemukset CAP-valmistelusta

Strategiaryhmän jäseniä pyydettiin antamaan CAP-uudistuksen valmistelusta palautetta ja eväitä jatkovalmisteluun.

Keskustelussa nostettiin esiin, että työ on edennyt hyvin ja avoimesti. Avoimuuden toivottiin jatkuvan ja sidosryhmät haluavat jatkossakin olla aktiivisesti mukana valmistelussa. Materiaalia on koottu niin paljon, että epäiltiin, miten asiat voidaan vetää yhteen ja mitä tuloksia saadaan.

Esitettiin huoli siitä, miten ympäristöasiat tulevat kokonaisuuden osalta huomioiduiksi. Todettiin, että ympäristökokonaisuus kootaan yhteen ja kokonaisuus tulee varmasti huomioitua. Esitettiin, että ruuantuotannon tulee olla keskiössä. Toivottiin, että pj-kaudellakin voidaan jatkaa oman agendan viemistä eteenpäin. Tuotiin esiin, että maatalouden kannattavuuden tulee olla kärjessä. Kun se saataisiin kuntoon, voitaisiin investoida oleellisiin asioihin, kuten peltojen kasvukunnon parantamiseen.

Keskustelussa tuotiin lisäksi esiin, että maaseudun kehittämisen ja koheesiopolitiikan tiettyjä kansallisia linjauksia pyritään tekemään syksyn aikana. Väestökehityksen huomioiminen olisi oleellista. Esitettiin huoli, että maaseudulla on paljon nuoria miehin ja vähän nuoria naisia. Tämän pitäisi olla analyyseissä ja toimenpiteissä hyvin mukana.

Eläinten hyvinvointitoimien mukana pitäminen pidettiin keskeisenä.

Ruokapalveluiden huomioimista valmistelussa tiedusteltiin. Todettiin, että asia on huomioitu aiheeseen liittyvissä tarveanalyyseissä.

Esitettiin, että markkinasuuntautuneisuuden CAP-toimilla ei oikein voida vaikuttaa.

Kannustettiin siihen, että yksinkertaistaminen toteutuu kansallisella tasolla. Toivottiin, että säädöspohja olisi mahdollistava, koska tarpeet muuttuvat ja ne ovat erilaiset eri alueilla. Kunkin alueen tulee voida hyödyntää käytettävissä oleva rahoitus alueen yritystarpeiden mukaan. Digitalisaation toivottiin etenevän erityisesti valvonnan osalta.

Todettiin, että koko prosessin pitää toimia. Halutaan kotimaista tuotantoa kestävästi jatkossakin. Vanhoja oppeja hyödynnetään. Perinteisen maatalouspolitiikan lisäksi tulee keskittyä maaseudun elinvoimaisuuteen. Elämisen edellytysten tulee säilyä. Yritetään löytää keinoja, jotta nuoria saataisiin alalle.

5. Seuraava kokous

Sovittiin, että seuraavan kokouksen ajankohtaan palataan myöhemmin.

6. Muut asiat

-

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry